

Polismyndigheten
NSH Dimma
Lotta Mauritzson, N3BF

Underlag unga penningmålvakter

Bakgrund

Antalet ungdomar och unga vuxna som agerar penningmålvakter har ökat kraftigt de senaste åren. De flesta av de unga penningmålvakterna, cirka 70 procent är mellan 15 och 25 år, men fall har även upptäckts där barn så unga som 12 år har agerat penningmålvakter.

Användandet av penningmålvakter är inte nytt, men det krävdes tidigare mer organisering och personerna som agerade penningmålvakter var ofta medvetna om sitt agerande. I och med digitaliseringens framfart har det blivit lättare att snabbt föra över pengar. Att be om en enkel tjänst som att föra över pengar går oftast mycket fort. Den som agerar penningmålvalt är heller inte alltid medveten om att hen begår ett brott.

Unga penningmålvakter – hur går brottet till

En penningmålvalt är en person som tvättar pengar genom att upplåta sitt konto och hjälpa till att flytta, ta ut eller föra över pengar som kommer från brottslig verksamhet.

Kontakten med ungdomarna och de unga vuxna ser lite olika ut. Det som ofta är gemensamt för kontakterna är att personerna som tillfrågas har en mycket naiv inställning till handlingen och inte fullt ut inser att de begår ett brott.

Många gånger är de också ytligt bekanta med personen som ber om tjänsten. Vissa smickras exempelvis genom att erbjudas att få vara en del av ett visst umgänge eller gäng. De ser ofta upp till och känner personen som ber om tjänsten. Andra lockas med snabba pengar som i sin tur leder till att de fortsätter hjälpa till.

Några gör det utan att veta om det. De blir snarare lurade att agera penningmålvakter. Det kan exempelvis handla om att ha blivit kontaktad av en kriminell person som hävdar att en feltransaktion skett och ber den lurade personen skicka tillbaka pengar.

Polisens arbete

Polisen arbetar både brottsutredande och brottsförebyggande med att minska antalet unga penningmålsvakter. På nationell nivå arbetar polisen exempelvis med att föra dialog med bankerna för att på så vis påverka och försvåra förfarandet av att överföra pengar. Informationsinsatser mot allmänheten sker också kontinuerligt för att öka medvetenheten om vad en penningmålsvakt är och vad det kan bidra till för konsekvenser. På lokal nivå sker arbetet ute i lokalsamhället i mötet med ungdomarna och de unga vuxna.

Polisens arbete är bara en del av helheten. Här krävs och genomförs samverkan med andra samhällsaktörer som finns i ungdomar och unga vuxnas närhet.

Som närstående – tänk på att:

- Många ungdomar och unga vuxna är inte medvetna om att de potentiellt begår ett brott genom att göra en enkel tjänst som att låna ut sitt konto till någon annan.
- Informera ditt barn eller ungdomar i din närhet om att det är brottsligt att agera penningmålsvakt.
- Den som agerat penningmålsvakt kan bli återbetalningsskyldig för hela beloppet även om personen bara fört över en del av summan, vilket kan leda till skuldsättning i tidig ålder.
- Föräldrar kan också bli återbetalningsskyldiga i sitt barns ställe om den som agerar penningmålsvakt är omyndig.
- Som vårdnadshavare har du insyn i ditt barns konto vilket innebär att du kan se vad barnet gör med sina pengar och upptäcka avvikande transaktioner.
- Visa intresse för vad ditt barn eller ungdomar i din närhet gör på nätet.
- Om du misstänker att pengar dykt upp på ditt barns konto som kan vara kopplad till penningtvätt kontakta din bank och gör därefter en polisanmälan.
- Genom att agera penningmålsvakt gynnas grov kriminell verksamhet som i sin tur skapar ökad utsatthet och otrygghet i hela samhällen.

Fakta penningtvättsbrott

Lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott (penningtvättsbrottslagen)- *Innehåller regler om straffansvar för penningtvätt.* [Läs mer om lagen.](#)

Straffansvar

3 § normalgraden, straffet är fängelse i högst två år.

5 § grovt brott, fängelse i lägst sex månader och högst sex år.

6 § penningtvättsförseelse (ringa brott), böter eller fängelse i högst sex månader.

Lotta Mauritzson

Tel: 0702930904